

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2012

Μάθημα: Λατινικά

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Παρασκευή, 25 Μαΐου, 2012

11:00 – 13:00

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ 4 ΣΕΛΙΔΕΣ

Να απαντήσετε σε όλα τα ζητούμενα του εξεταστικού δοκιμίου.
Να γράψετε όλες τις απαντήσεις στο τετράδιο απαντήσεων.

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΔΙΔΑΓΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

(Μονάδες 50)

I. Samnitium divitias contempsit et Samnites paupertatem eius mirati sunt. Nam cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent, ut eo uteretur, vultum risu solvit et protinus dixit: «Supervacaneae, ne dicam ineptae, legationis ministri, narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri locupletem; et mementote me nec acie vinci nec pecunia corrumpi posse».

(Λατινικά Λυκείου, XXXVI)

II. Caesar ex captivis cognoscit quae apud Ciceronem gerantur quantoque in periculo res sit. Tum cuidam ex equitibus Gallis persuadet ut ad Ciceronem epistulam deferat. Curat et providet ne, intercepta epistula, nostra consilia ab hostibus cognoscantur. Quam ob rem epistulam conscriptam Graecis litteris mittit. Legatum monet ut, si adire non possit, epistulam ad amentum tragulae adliget et intra castra abiciat. In litteris scribit se cum legionibus celeriter adfore. Gallus, periculum veritus, constituit ut tragulam mitteret.

(Λατινικά Λυκείου, XLV)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

(Μονάδες 50)

1. (α) Να μεταφέρετε τους κλιτούς τύπους των πιο κάτω αποσπασμάτων στον αντίθετο αριθμό:

- ... *ut eo uteretur* ...
- *Legatum monet ut epistulam ad amentum tragulae adliget...*

(Μονάδες 4)

(β) Να γράψετε τους πιο κάτω τύπους στη γενική πληθυντικού:

magnum pondus, ipsum, hostibus, rem, epistulam

(Μονάδες 3)

2. Να τρέψετε τα πιο κάτω ρήματα σύμφωνα με την οδηγία που υπάρχει δίπλα από το καθένα (εκεί όπου χρειάζεται, να λάβετε υπόψη το υποκείμενό τους στο κείμενο):

- *mirati sunt*: στο ίδιο πρόσωπο της υποτακτικής ενεστώτα και μέλλοντα
- *dixit*: στο απαρέμφατο ενεστώτα και παρακειμένου στην ίδια φωνή
- *gerantur*: στο ίδιο πρόσωπο της οριστικής παρατατικού και υπερσυντελικού στην ίδια φωνή
- *curat*: στο β΄ πρόσωπο ενικού και πληθυντικού της προστακτικής στον ίδιο χρόνο και την ίδια φωνή
- *monet*: στο α΄ πρόσωπο ενικού της οριστικής ενεστώτα και μέλλοντα στην ίδια φωνή
- *possit*: στον αντίστοιχο τύπο του παρατατικού και υπερσυντελικού

(Μονάδες 6)

3. Να γράψετε τα παραθετικά (μονολεκτικούς τύπους) των πιο κάτω τύπων. Στην περίπτωση του επιθέτου να διατηρήσετε αμετάβλητα την πτώση, τον αριθμό και το γένος:

magnum, celeriter

(Μονάδες 2)

4. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις πιο κάτω λέξεις (είναι υπογραμμισμένες στα διδαγμένα κείμενα για μετάφραση):

eius, publice, eo, ipsum, locupletem, consilia, adire, cum legionibus

(Μονάδες 4)

5. Να αναγνωρίσετε τις πιο κάτω προτάσεις:

(α) *cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent*

(είδος, εισαγωγή, εκφορά, αιτιολόγηση εκφοράς)

(Μονάδες 2)

(β) *quae apud Ciceronem gerantur*

(είδος, εισαγωγή, εκφορά, αιτιολόγηση εκφοράς, συντακτική θέση)

(Μονάδες 2.5)

(γ) *ut ad Ciceronem epistulam deferat*

(είδος, εισαγωγή, εκφορά, αιτιολόγηση εκφοράς, συντακτική θέση)

(Μονάδες 2.5)

6. (α) Να μετατρέψετε στο πιο κάτω απόσπασμα την παθητική σύνταξη σε ενεργητική:

... nostra consilia ab hostibus cognoscantur

(Μονάδες 2)

(β) Να μετατρέψετε το πιο κάτω απόσπασμα σε πλάγιο λόγο με εξάρτηση από το **Scriptor narravit.**

Caesar ex captivis cognoscit

(Μονάδες 2)

7. Να μεταφέρετε το κείμενο που ακολουθεί στα Ελληνικά:

Postero die castra ex eo loco movent. Idem facit Caesar, equitatumque omnem ad numerum quattuor milium, quem ex omni provincia et Aeduis atque eorum sociis coactum habebat, mittit, qui videant in quam terram hostes iter faciant. Qui infesto loco cum equitatu hostium proeliantur; et pauci de nostris interficiuntur.

(C. I. Caesaris, *De Bello Gallico* I, 15, διασκευή)

Λεξιλόγιο:

quattuor milium: τέσσερις χιλιάδες

provincia, -ae = επαρχία

Aedui = οι Αίδουοι

iter, itineris = πορεία

(Μονάδες 10)

8. Να μεταφέρετε το κείμενο που ακολουθεί στα Λατινικά:

Στη Ρώμη πολλοί έξοχοι άνδρες περιφρόνησαν τη δύναμη των όπλων και θαύμασαν τη σοφία των Ελλήνων. Αυτό ήθελαν να κάνουν και τα δικά τους παιδιά.

(Μονάδες 10)

– ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ –